

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sú voľby poslancov do najvyššieho slovenského legislatívneho orgánu. Voľby sú všeobecné, priame, rovné a tajné. Konajú sa raz za štyri roky počas jediného dňa (v sobotu).

Vo voľbách si občania zvolia 150 poslancov, zástupcov politických strán, volených pomerným volebným systémom, v rámci jedného volebného obvodu (celé Slovensko).

Volebný systém pre tieto voľby je definovaný v Ústave Slovenskej republiky a to v článku 30 ods. 3 a v zákone č. 180/2014 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky.

Na vstup strany do parlamentu je 5 % z celkového počtu platných voličských hlasov odovzdaných vo voľbách. U koalície zloženej z dvoch alebo troch politických strán je to 7 %, u koalície zloženej zo 4 a viac politických strán je to 10 %.

V roku 2006 bolo zavedené aktívne volebné právo, t. j. možnosť voliť aj slovenským občanom zdržiavajúcim sa v zahraničí, ktorí môžu zaslať hlasovacie lístky poštou.

§ 57 zákona 180/2014 Z. z. o voľbách

Spôsob voľby

(1)

Volič môže voliť na území Slovenskej republiky

a)

vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, alebo

b)

v ktoromkoľvek volebnom okrsku na základe hlasovacieho preukazu.

(2)

Volič môže voliť mimo územia Slovenskej republiky poštou.

(3)

Poštou môže voliť

a)

volič, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a ktorý bol na základe žiadosti zapísaný do osobitného zoznamu voličov,

b)

volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia a o voľbu poštou požiada obec, v ktorej má trvalý pobyt.

§ 59

Voľba poštou voličom, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky

(1)

Volič, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, môže požiadať písomne alebo elektronicky o voľbu poštou. Žiadosť o voľbu poštou musí byť doručená ministerstvu vnútra najneskôr 50 dní pred dňom konania volieb. Na žiadosť doručenú po ustanovenej lehote sa neprihliada.

(2)

Žiadosť o voľbu poštou musí obsahovať tieto údaje o voličovi:

- a) meno a priezvisko,
- b) rodné číslo, a ak mu nebolo pridelené, dátum narodenia,
- c) adresu miesta pobytu v cudzine.

(3)

Volič k žiadosti o voľbu poštou pripája

- a) čestné vyhlásenie v štátnom jazyku, že nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- b) fotokópiu časti cestovného dokladu Slovenskej republiky s osobnými údajmi voliča alebo fotokópiu osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky.

(4)

Ministerstvo vnútra zasiela najneskôr 35 dní pred dňom konania volieb voličovi, ktorý požiadal o voľbu poštou, na adresu miesta pobytu v cudzine

- a) obálku podľa § 22 ods. 3 opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky ministerstva vnútra,
- b) hlasovacie lístky,
- c) návratnú obálku,
- d) poučenie o spôsobe hlasovania.

(5)

Návratná obálka musí byť označená heslom „VOLBA POŠTOU“. Musí byť na nej uvedená adresa sídla ministerstva vnútra ako adresáta a adresa voliča ako odosielateľa.

(6)

Volič na hlasovacom lístku môže zakrúžkovaním poradového čísla najviac u štyroch kandidátov uvedených na jednom hlasovacom lístku vyznačiť, ktorému z kandidátov dáva prednosť.

(7)

Volič vkladá hlasovací lístok do obálky a zalepenú obálku vkladá do návratnej obálky, ktorú odosiela. Poštovné uhrádza volič.

(8)

Do výsledku hlasovania sa započítavajú hlasy na hlasovacích lístkoch, ktoré boli doručené ministerstvu vnútra najneskôr v posledný pracovný deň pred dňom konania volieb. Návratné obálky odovzdá ministerstvo vnútra okrskovej volebnej komisii utvorenej pre osobitný okrsk v deň konania volieb.

(9)

Okrsková volebná komisia utvorená pre osobitný okrsk v deň konania volieb zakrúžkuje poradové čísla voličov a vyznačuje voľbu poštou v osobitnom zozname voličov. Po otvorení návratných obálok a po vybratí obálok s hlasovacími lístkami vkladá obálky do volebnej schránky.

(10)

Na postup pri zisťovaní výsledkov hlasovania sa vzťahujú ustanovenia § 29 ods. 2 až 4 a § 61 a 62 primerane.

(11)

Okrsková volebná komisia utvorená pre osobitný okrskok vyhotovuje zápisnicu o výsledku hlasovania poštou voličmi, ktorí nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Zápisnicu podpisuje predseda a ostatní členovia okrskovej volebnej komisie utvorenej pre osobitný okrskok. Ak niektorý z členov okrskovej volebnej komisie utvorenej pre osobitný okrskok túto zápisnicu nepodpísal, môže v zápisnici uviesť dôvody nepodpísania. Nepodpísanie zápisnice o výsledku hlasovania nemá vplyv na jej platnosť.

(12)

Okrsková volebná komisia utvorená pre osobitný okrskok v zápisnici o výsledku hlasovania poštou voličmi, ktorí nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, uvádza

a)

počet voličov zapísaných v osobitnom zozname voličov,

b)

počet voličov, ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny,

c)

počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu alebo koalíciu,

d)

počet voličov, ktorí využili právo prednostného hlasu pre kandidátov politickej strany alebo koalície,

e)

počet platných prednostných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov podľa politických strán alebo koalícií.

(13)

Okrsková volebná komisia utvorená pre osobitný okrskok doručí jeden rovnopis zápisnice o výsledku hlasovania poštou voličmi, ktorí nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, štátnej komisii.

(14)

Okrsková volebná komisia utvorená pre osobitný okrskok ukončí svoju činnosť na pokyn štátnej komisie.

(15)

Zápisnica okrskovej volebnej komisie utvorenej pre osobitný okrskok podľa odseku 12 je zároveň zápisnicou okresnej volebnej komisie.

§ 60

Vol'ba poštou voličom, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia

(1)

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia, môže požiadať písomne alebo elektronicky obec trvalého pobytu o vol'bu poštou. Žiadosť musí byť doručená najneskôr 50 dní predom dňom konania volieb. Na žiadosť doručenú po ustanovenej lehote sa neprihliada.

(2)

Žiadosť musí obsahovať tieto údaje o voličovi:

a)

meno a priezvisko,

b)

rodné číslo,

c)

adresu trvalého pobytu,

d)

adresu miesta pobytu v cudzine.

(3)

Obec zasiela voličovi najneskôr 35 dní predom dňom konania volieb na adresu miesta pobytu v cudzine

a)

obálku podľa § 22 ods. 3,

b)

hlasovacie lístky,

c)

návratnú obálku,

d)

poučenie o spôsobe hlasovania.

(4)

Návratná obálka musí byť označená heslom „VOLBA POŠTOU“. Musí byť na nej uvedená adresa sídla obecného úradu obce ako adresáta a adresa voliča ako odosielaťa.

(5)

Volič na hlasovacom lístku môže zakrúžkovaním poradového čísla najviac u štyroch kandidátov uvedených na jednom hlasovacom lístku vyznačiť, ktorému z kandidátov dáva prednosť.

(6)

Volič vkladá hlasovací lístok do obálky a zalepenú obálku vkladá do návratnej obálky, ktorú odosiela. Poštovné uhrádza volič.

(7)

Do výsledku hlasovania sa započítavajú hlasy na hlasovacích lístkoch, ktoré boli doručené obci trvalého pobytu voliča najneskôr v posledný pracovný deň predom dňom konania volieb.

(8)

Návratné obálky doručené v lehote podľa odseku 7 odovzdáva obec príslušnej okrskovej volebnej komisii po vyhlásení hlasovania za začaté.

(9)

Okrsková volebná komisia za prítomnosti zástupcu obce zakrúžkuje poradové čísla voličov a vyznačuje voľbu poštou v zozname voličov. Po otvorení návratných obálok a po vybratí obálok s hlasovacími lístkami vkladá zástupca obce tieto obálky do volebnej schránky.